

Î N C H E I E R E

30 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Dumitru Mardari
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Societatea Comercială „MolDan Service” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocatul Valentin Cristea și recursului declarat de către Tatiana Kocervinskaia, reprezentată de avocatul Sergiu Russ,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Gheorghii Kocervinski împotriva Societatea Comercială „MolDan Service” Societate cu Răspundere Limitată privind încasarea salariului neachitat, penalității și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 14 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a ț ă :

La 10 august 2015, Kocervinski Gheorghii, Pincev Anatolie, Luțenco Ira, Golovatii Ruslan, Sinciuc Arcadi, reprezentați de avocatul Sergiu Russ, au depus cerere de chemare în judecată împotriva SC „MolDan Service” SRL privind încasarea salariului neachitat, prejudiciului moral în mărime de 5000 de lei pentru fiecare.

În motivarea cererii reclamanții au indicat că, au fost în relații de muncă cu întreprinderea SC „MolDan Service” SRL ulterior fiind demisionați. În vederea soluționării amiabile a litigiului pârâtul a recunoscut pe deplin obligația sa la plata salariului față de reclamanți și prin scrisoarea de garanție din 24 octombrie 2014 s-a obligat să achite restanța eșalonat în termen de 6 luni.

Au menționat că pârâtul nu și-a respectat angajamentul asumat prin scrisoarea din 24 octombrie 2014, astfel reclamanții au mai înaintat pârâtului o propunere repetată de soluționare amiabilă a litigiului. În rezultat pârâtul a mai eliberat încă o scrisoarea de garanție la data de 24 iunie 2015, prin care s-a obligat să achite restanța la salariul în trei tranșe, însă până în prezent pârâtul nu a achitat restanța salarială.

Au solicitat reclamanții, Gheorghii Kocervinski încasarea restanței salariale în sumă de 41 485 de lei, Pincev Anatolie încasarea restanței salariale în sumă de 14 485 de lei, Luțenco Ira încasarea restanței salariale în sumă de 18 281 de lei, Golivatii

Ruslan încasarea restanței salariale în sumă de 9500 de lei și Sinciuc Arcadii încasarea restanței salariale în sumă de 6787 de lei, cât și încasarea prejudiciului moral a câte 5000 de lei pentru fiecare.

Prin cererea de concretizare a acțiunii, reclamantii și-au majorat pretențiile solicitând și încasarea penalităților, în beneficiul lui Kocervinski Gheorghii în sumă de 67 205 de lei, Pincev Anatolie în sumă de 23 465 de lei, Luțenco Ira în sumă de 26 873 de lei, Golovatii Ruslan în sumă de 15 390 de lei și Sinciuc Arcadi în sumă de 7092 de lei.

La data de 15 martie 2018, reprezentantul pârâtului a depus cerere prin care a solicitat disjungerea pretențiilor înaintate de Kocervinski Gheorghii într-o procedură separată în legătură cu decesul acestuia.

Prin încheierea din 22 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, s-a respins demersul avocatului Sergiu Russ în interesele lui Kocervinski Tatiana privind succesiunea în drepturi procedurale cu suspendarea procesului la cererea de chemare în judecată depusă de Kocervinski Gheorghii și a fost admis demersul reprezentantului pârâtului SC „MolDan Service” SRL, fiind separată cererea de chemare în judecată depusă de Kocervinski Gheorghii în cauza civilă intentată de Pincev Anatolie, Luțenco Ira, Golovatii Ruslan și Sinciuc Arcadi.

Prin încheierea din 25 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central s-a dispus reluarea procesului în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Kocervinski Gheorghii împotriva SC „MolDan Service” SRL privind încasarea restanței la salariu, penalității și a prejudiciului moral.

Prin încheierea din 20 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central s-a dispus înlocuirea reclamantului Kocervinski Gheorghii, care a decedat la XXX cu succesorul în drepturi, Kocervinski Tatiana.

Prin hotărârea din 29 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Kocervinski Gheorghii împotriva SC „MolDan Service” SRL privind încasarea salariului neachitat, penalității și repararea prejudiciului moral.

S-a încasat de la SC „MolDan Service” SRL în beneficiul Tatiane Kocervinski, succesor în drepturi a lui Kocervinski Gheorghii, suma de 41 485 de lei cu titlu de salariu neachitat și suma de 2000 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică acordată.

În rest, acțiunea în partea încasării prejudiciului moral în sumă de 5000 de lei, penalității în sumă de 67 205 lei și a cheltuielilor de judecată în sumă de 2000 de lei, s-a respins ca fiind neîntemeiată.

S-a încasat de la SC „MolDan Service” SRL în beneficiul statului suma de 1244,55 de lei, cu titlu de taxă de stat.

Prin decizia din 14 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-au respins apelurile declarate de avocatul Sergiu Russ în interesele Tatiane Kocervinski și avocatul Valentin Cristea în interesele SC „MolDan Service” SRL.

S-a menținut hotărârea din 29 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central și încheierea din 17 august 2015 a Judecătoriei Botanica, mun.Chișinău privind asigurarea acțiunii.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a concluzionat că prima instanța a determinat corect raportul juridic dedus judecății, circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii au fost stabilite și elucidate pe deplin, probelor prezentate a dat apreciere completă, obiectivă și sub toate aspectele, iar hotărârea

este legală și întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor și intereselor legale a participanților la proces

A reținut faptul eliberării la data de 02 ianuarie 2013 a reclamantului Gheorghi Kocervinski din funcția deținută la SC „MolDan Service” SRL, iar respectiv din această dată acestuia nu i-au fost achitate restanțele salariale cuvenite, fapt care părțile la proces nu neagă, din care motiv prin scrisorile de garanție din 24 octombrie 2014 și din 24 iunie 2015, pârâtul a recunoscut restanța salarială față de reclamantul Gheorghi Kocervinski în sumă de 41 485,74 de lei. Astfel, instanța de fond în mod temeinic a admis cerința reclamantului Gheorghi Kocervinski cu privire la încasarea restanțelor salariale de la SC „MolDan Service” SRL în mărime de 41 485,74 de lei.

La fel, Colegiul a reținut și prevederile art.277 alin. (1) lit. a) și b) Cod civil (în redacția de până la 01.03.2019), cursul prescripției extinctive se întrerupe în cazul intentării unei acțiuni în modul stabilit și în cazul în care debitorul săvârșește acțiuni din care rezultă că recunoaște datoria. Astfel, prima instanță corect a respins argumentele reprezentantului SC „MolDan Service” SRL cu privire la invocarea încălcării termenului de prescripție. Or prin prisma art. 277 alin. (1) lit. b) Cod civil (în redacția de până la 01.03.2019), prin scrisorile de garanție din 24 octombrie 2014 și din 24 iunie 2015, SC „MolDan Service” SRL a recunoscut restanța salarială față de reclamantul Gheorghi Kocervinski în sumă de 41 485,74 de lei și respectiv termenul prescripției extinctive începe să curgă din data obligațiunilor asumate în aceste scrisori de garanție, iar deoarece reclamantul a înaintat prezenta acțiune la 10 august 2015, cererea s-a considerat depusă în interiorul termenului.

A menționat că instanța de fond în mod justificat a respins cerința reclamantului cu privire la încasarea prejudiciului moral în sumă de 5000 de lei. Or, potrivit art.329, 330 Codul muncii, angajatorul este obligat de a repara prejudiciul persoanei ca rezultat al discriminării salariatului la locul de muncă sau ca rezultat al privării ilegale de posibilitatea de a munci, ce în cazul dat nu a avut loc, deoarece reclamantul a demisionat din funcția deținută.

Concomitent, Colegiul a reținut că instanța de fond în mod temeinic a respins și cerința reclamantului cu privire la încasarea penalităților de întârziere conform art.330 alin. (2) Codul muncii, or conform textului de lege enunțat rezultă că în caz de reținere, din vina angajatorului, a salariului (art. 142), a indemnizației de concediu (art. 117), a plăților în caz de eliberare (art. 143) sau a altor plăți (art. 123, 124, 127, 139, 186, art.225 alin. (8) etc.) cuvenite salariatului, acestuia i se plătesc suplimentar, pentru fiecare zi de întârziere, 0,3 la sută din suma neplătită în termen.

Prin urmare, Colegiul a constatat că instanța de fond just a conchis că reținerea salariului reclamantului nu este datorat vinei angajatorului, or potrivit răspunsului Inspectoratului de Stat al Muncii nr. Col-743/14 din 05 iunie 2014, SC „MolDan Service” SRL nu are posibilitatea de a opera cu mijloacele aflate la conturile bancare ale întreprinderii, deoarece acestea au fost blocate de executorul judecătoresc Coadă Rodica prin încheierea nr. 029-167/14 din 23 mai 2014. Astfel, instanța de fond în mod temeinic în coroborare cu prevederile art. 94, 96 Cod de procedură civilă, a încasat de la SC „MolDan Service” SRL în beneficiul Tatiane Kocervinskaia, succesor în drepturi a lui Gheorghi Kocervinski, suma de 2000 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică acordată și în beneficiul statului suma de 1244,55 de lei cu titlu de taxa de stat.

La 21 iunie 2019 SC „MolDan Service” SRL, reprezentată de avocatul Valentin Cristea, a declarat recurs solicitând casarea deciziei instanței de apel și a

hotărîrii instanței de fond cu emiterea cauzei la rejudecare în instanța de fond și subsidiar casarea deciziei instanței de apel și a hotărîrii instanței de fond cu emiterea unei hotărîri noi de respingere integrală a acțiunii.

În susținerea recursului a invocat prevederile art. 432 alin. (2), lit. c), alin. (4) Cod de procedură civilă.

În motivarea recursului a indicat că decizia instanței de apel este motivată în mod superficial or, contrar prevederilor art.373 alin. (5) Cod de procedură civilă, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra mai multor motive indicate în cererea de apel astfel nesoluționând fondul apelului.

A menționat că motivarea expusă de instanța de apel pentru menținerea hotărîrii primei instanțe, contravine circumstanțelor cauzei și probatoriului administrat, fapt ce denotă încălcarea garanțiilor la un proces echitabil garantat de art.6 CEDO.

A susținut că aprecierea probelor de către instanța de fond și instanța de apel a fost arbitrară or, raportul juridic litigios se referă la un conflict individual de muncă restant la data încetării relațiilor de muncă, restanța din premiu și restanța din ajutorul material (plăți stimulatorii stabilite în anul 2009) care însumau 41 485 de lei.

A invocat că în cadrul examinării cauzei, s-a constatat cu certitudine că Gheorghii Kocervinski, prin falsificarea actelor de achiziții a delapidat averea SC „MolDan Service” SRL. Pe faptul falsificării actelor de achiziții și delapidării averii SC „MolDan Service” SRL a fost pornită urmărirea penală, unde în cadrul dosarului penal a fost dovedită vinovăția acestuia. Astfel, instanțele de judecată în cadrul examinării cauzei urmau să dea o apreciere obiectivă probelor ori să contureze concurența de obligații pecuniare ale părților. Adică pe de o parte SC „MolDan Service” SRL urmează să-i achite lui Gheorghii Kocervinski salariul restant și plăți stimulatorii restante, iar Gheorghii Kocervinski urma să restituie societății prejudiciul material cauzat ca urmare a însușirii bunurilor în sumă de 84 950 de lei. Astfel, în cazul când Gheorghii Kocervinski a decedat, societatea nu-și va putea recupera prejudiciul, pentru că o procedură de încasare a prejudiciului de la succesori nu există, ci doar din contul averii succesoriale. Societatea cunoaște că defunctul a avut un imobil (apartament) care a fost înstrăinat de către succesorul Tatiana Kocervinskaia și care la rîndul ei a plecat cu traiul permanent în altă țară. Astfel, fiind încălcate drepturile SC „MolDan Service” SRL.

La 21 iunie 2019 Tatiana Kocervinskaia, reprezentată de avocatul Sergiu Russ, a declarat recurs solicitând casarea deciziei instanței de apel și parțial hotărîrea instanței de fond cu emiterea unei hotărîri noi de admitere integrală a acțiunii.

În susținerea recursului a invocat prevederile art. 432 alin. (2), lit. d) Cod de procedură civilă.

În motivarea recursului a indicat că instanța de apel eronat a interpretat prevederile art. 329 alin. (1) Codul muncii, ce ține de încasarea prejudiciului moral, precum și prevederile art. 143, 330 Codul muncii.

A susținut că în cazul dat prejudiciul moral urmează a fi reparat. Totodată, avînd în vedere că SC „MolDan Service” SRL urma să-i achite lui Gheorghii Kocervinski salariul în mărime de 41 485 de lei, aceasta datorează pe lîngă salariu și penalitate de întîrziere în sumă de 67 205 de lei, pentru perioada de 02 ianuarie 2013 – 01 iulie 2017.

A menționat că nu este de acord cu concluzia instanței de fond de a respinge

pretențiile cu privire la plata penalității pe motiv că lipsește vina angajatorului la neachitarea salariului. Or, instanța și-a făcut concluzii despre imposibilitatea pîrîtului de a achita salariul bazîndu-se doar pe răspunsul Inspecției de Stat al Muncii din 05 iunie 2014, însă nu a fost prezentată nici o dovadă recentă, care ar confirma că întreprinderea nu dispune de mijloace financiare or, în realitate pîrîtul după anul 2015 desfășoară o amplă activitate comercială și permanent a dispus de mijloace bănești suficiente.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului confirmă faptul că decizia din 14 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată pentru cunoștință părților la proces la 23 aprilie 2019 (f.d. 230, vol.II), prin urmare, recursul declarat de SC „MolDan Service” SRL, reprezentată de avocatul Valentin Cristea și recursul declarat de către Tatiana Kocervinskaia, reprezentată de avocatul Sergiu Russ, la 21 iunie 2019, au fost depuse în termenul prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 439 alin. (2), (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

Examinând admisibilitatea recursurilor în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de SC „MolDan Service” SRL, reprezentată de avocatul Valentin Cristea și recursul declarat de către Tatiana Kocervinskaia, reprezentată de avocatul Sergiu Russ, sunt inadmisibile din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de SC „MolDan Service” SRL, reprezentată de avocatul Valentin Cristea și recursul declarat de către Tatiana Kocervinskaia, reprezentată de avocatul Sergiu Russ, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Or, argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul recurenților cu soluția pronunțată de către instanțele ierarhic inferioare și nu redă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respinse.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei se precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Cît privește dreptul justițiabilului „de a fi auzit de o instanță”, garantat de art. 6 § 1 al Convenției Europene a Drepturilor Omului, instanța notează că obligația de a motiva o hotărîre judecătorească poate varia în funcție de natura deciziei în cauză (a se vedea *inter alia*, *Helle vs Finlanda*, 19 decembrie 1997, parag.55; *Hansen vs Norvegia*, 2 octombrie 2014, parag.71-74).

De fapt în concepția instanței europene, articolul 6 § 1 nu impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs, care întemeindu-se pe dispozițiile legale specificate, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes”, ceea ce s-a constatat în cazul de față (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Kukkonen vs Finlanda* (nr.2), 13 ianuarie 2009, parag.24; *Baydar vs Olanda*, 24 aprilie 2018, parag.46).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de SC „MolDan Service” SRL, reprezentată de avocatul Valentin Cristea și recursul declarat de către Tatiana Kocervinskaia, reprezentată de avocatul Sergiu Russ.

În conformitate cu art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Societatea Comercială „MolDan Service” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocatul Valentin Cristea și recursul declarat de către Tatiana Kocervinskaia, reprezentată de avocatul Sergiu Russ.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Dumitru Mardari

Victor Burduh